

872. Impulsar un programa que afavoreixi el mercat dels productes de proximitat amb etiqueta de qualitat.

873. Aprovar un Pla d'acció d'Igualtat de les Dones en el món rural que tingui presents les diferents especificitats que es donen en aquestes feines (haurà d'incorporar els aspectes que garanteixin unes pensions dignes sobretot en cas de viduïtat, lluita contra la violència de gènere, orientacions i ajuts econòmics per desenvolupar l'activitat i la projecció del seu comerç i mercat, etc.)

874. Facilitar els tràmits administratius i obrir un servei específic de finestreta per a aquests municipis dels diferents departaments del Govern de la Generalitat.

875. Garantir la personalitat i les característiques de les escoles rurals prèvies al model vigent des del 2009.

- Territori educador: crear i dinamitzar xarxes de recursos (serveis, equipaments i d'altres com particulars, etc.) que actuïn com a "xarxes educatives".
- Consolidar l'oferta de serveis a què tota la ciutadania té dret per la mateixa definició de drets que fa el nostre sistema: que no es doni una clivella rural-urbà pel que fa a l'oferta de serveis bàsics, fent esment a disposar d'una oferta de places de 0 a 3 anys.
- Construir projectes educatius adreçat a totes les edats i a tots els col·lectius: no segmentats ni segmentaris.

876. Creació de serveis de transport a demanda per garantir els serveis universals

Eix d'acció exterior i Unió Europea.

1. Balanç de la legislatura 2006-2010. Les bases de l'acció exterior.

Durant aquests darrers quatre anys, l'acció exterior ha donat un pas endavant molt important. S'han posat les bases per tal que la política exterior de Catalunya continuï desenvolupant-se amb força durant la propera legislatura.

El Pla de l'Acció Exterior del Govern de Catalunya 2010-2015 configura un programa de govern complet, realista i ambiciós. La creació d'una xarxa de delegacions del Govern a l'exterior és també una eina bàsica per al desplegament d'una política exterior catalana, permetent reforçar i racionalitzar la presència institucional de la Generalitat, a més d'augmentar-ne

l'estatus polític. Més enllà de l'acció i la voluntat política del Govern per dotar Catalunya d'una veritable política exterior, però, hi ha dos factors més que han permès i permetran reforçar el paper de Catalunya al món.

En primer lloc, cal esmentar l'Estatut del 2006, que en el Capítol III del Títol V configura l'exercici de l'acció exterior no només com un dret del Govern de Catalunya, sinó com un mandat estatutari. A més, l'Estatut estableix una acció exterior que va força més enllà de la simple externalització de les competències de la Generalitat en política catalana. **L'Estatut dota el Govern de la Generalitat del dret i el deure de projectar Catalunya a l'exterior i de defensar els seus valors i interessos en tots els àmbits, tant polítics com econòmics o culturals.**

Així mateix, proporciona a Catalunya nous instruments per fer sentir la seva veu a la UE i l'incardina nítidament en el procés de construcció europea. L'Estatut millora la participació de la Generalitat en la revisió i l'elaboració dels tractats de la Unió Europea, en els debats sobre afers relacionats amb la UE que afectin les competències de la Generalitat o els interessos de Catalunya, en el control dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat i en l'aplicació i execució del dret de la Unió. L'Estatut millora l'accés al Tribunal de Justícia de la UE a la Generalitat, que podrà instar el Govern espanyol a iniciar accions davant del Tribunal en defensa dels seus legítims interessos i competències. **Cal també recordar que l'Estatut compromet la Generalitat i l'Estat a emprendre les accions necessàries per al reconeixement de l'oficialitat del català a la UE.**

Finalment, i en un terreny més simbòlic, val la pena assenyalar que l'Estatut del 2006 inclou referències a la Unió Europea des del preàmbul fins al final del text, i tracta la UE com a marc institucional de referència, juntament amb l'Estat espanyol. Com diu el mateix preàmbul, "Catalunya, per mitjà de l'Estat, participa en la construcció del projecte polític de la UE, els valors i els objectius de la qual comparteix".

El segon factor que permetrà desenvolupar i enfortir la política exterior de Catalunya és el Tractat de Lisboa, que va entrar en vigor a finals de l'any 2009. Lisboa reforça el rol del Comitè de les Regions (CdR) en la mesura en què el Parlament europeu haurà de consultar el CdR en determinats casos, i aquest adquireix legitimació activa per interposar recursos davant del Tribunal de Justícia per defensar les seves prerrogatives i en cas de violació del principi de subsidiarietat. Així mateix, Lisboa reconeix la dimensió regional d'aquest principi. **El Tractat obliga també la Comissió a implicar les regions i autoritats locals en les consultes prèvies a la formulació de propostes legislatives.** Finalment, el Parlament de Catalunya veu reforçat el seu rol podent participar en el control polític previ del principi de subsidiarietat, si així ho decideix el Congrés dels Diputats.

2. Objectius estratègics per a la propera legislatura.

L'acció exterior s'ha de comprometre, en primer lloc, amb una Europa federal i unida. Una Europa dels ciutadans i les ciutadanes que reconegui els pobles com a subjectes d'actuació política i institucional. Una UE integrada econòmicament i política que permeti avançar pel camí de la justícia social i la sostenibilitat.

Catalunya ha d'aspirar a reforçar els mecanismes multilaterals de governança global. Com afirma el Pla de l'Acció Exterior, Catalunya ha de ser "un actor global responsable, eficaç, influent i de prestigi, que orienta la seva acció exterior d'acord amb els seus valors en defensa dels interessos i la promoció del progrés i el benestar de la societat catalana, en el marc de la construcció d'un ordre global més just i solidari". En aquest sentit, durant la propera legislatura la política exterior de Catalunya s'ha de desenvolupar tenint presents els següents principis i objectius estratègics:

A) Consolidar Catalunya com un actor internacional compromès, responsable i solidari. A aquests efectes, cal continuar potenciant el paper de les nacions sense Estat i regions en la lluita pel desenvolupament sostenible i la justícia social en els fòrums multilaterals. Cal continuar la feina iniciada en el camp de la lluita contra el canvi climàtic, en la línia de l'esmena defensada per Catalunya i aprovada en la darrera cimera de Copenhaguen. Cal desenvolupar propostes similars en d'altres àmbits que permetin reforçar progressivament el paper i la responsabilitat de les autoritats subestamentals amb capacitat legislativa en la governança global.

B) Reforçar la participació de Catalunya en els processos institucionals de la UE, el Comitè de les Regions i el Consell de Ministres. Fer participar el Parlament de Catalunya en el disseny d'aquesta participació, amb el doble objectiu de millorar i incentivar el debat públic sobre la UE a Catalunya i d'implicar els partits i d'altres actors socials catalans en el disseny de la política europea de Catalunya. Seguir treballant per al ple reconeixement del català a les institucions europees.

C) Treballar per federalitzar la política exterior de l'Estat. Catalunya ha de liderar la batalla per tal que l'Estat potenciï una major participació de Catalunya i les altres comunitats autònomes en el disseny i l'execució de la política exterior espanyola, i per tal que aquesta expressi cap a l'exterior el caràcter compost i plurinacional d'Espanya.

D) Exercir plenament les competències estatutàries en acció exterior. Dotar Catalunya dels instruments necessaris per dur a terme una política exterior eficaç i responsable. Això requereix ampliar la xarxa de delegacions de la Generalitat, en particular a la Mediterrània, l'Amèrica Llatina i Europa, i professionalitzar-ne la direcció i gestió.

F) Per vocació, proximitat, interès, compromís i oportunitats, la Mediterrània ha de ser l'àmbit principal de projecció de la política exterior de Catalunya. El Govern ha de treballar per reforçar la capitalitat euromediterrània de Barcelona i per impulsar la cooperació entre la riba nord i la riba sud.

G) La societat catalana ha demostrat al llarg del temps la seva preocupació per la situació dels pobles sahrauí i palestí. El Govern de la Generalitat ha de traduir aquesta preocupació en compromís polític, sent solidari amb les seves causes i treballant per la fi de la vulneració del Dret Internacional i els Drets Humans més fonamentals i per l'enfortiment de l'Estat de dret a la Mediterrània.

Les propostes d'ICV-EUiA.

Cap a una veritable política europea de Catalunya. Per una Europa federal.

- 877.** Aprofitar les eines que proporciona l'Estatut per **augmentar la participació de la Generalitat en els processos de presa de decisions a la UE** quan es decideixi sobre competències de la Generalitat o sobre assumptes d'interès.
- 878.** **Augmentar la participació de Catalunya i la resta de comunitats autònomes en la formació de les posicions defensades pel Govern central en el Consell de Ministres** i les reunions del mateix Consell, tal com preveu l'article 187 de l'Estatut, en els assumptes que afectin competències legislatives de la Generalitat. Aquesta participació s'ha d'articular en el marc de la cooperació multilateral amb l'Estat, que s'ha d'intensificar a aquests efectes, i per als assumptes d'interès exclusiu de Catalunya, mitjançant les vies bilaterals, que també s'han de reforçar.
- 879.** **Potenciar les relacions entre la Generalitat i el Parlament europeu**, tal com estableix l'article 187.4 de l'Estatut, ubicant els eurodiputats catalans i les eurodiputades catalanes com a mecanisme de relació estable entre ambdues institucions, sense perjudici de la seva tasca com a representants de diferents famílies polítiques.
- 880.** Aprofitar a fons les possibilitats que obre l'article 187.3 de l'Estatut per defensar els interessos i valors de Catalunya i el seu Govern a través del **Comitè de Representants Permanents de la UE (COREPER)**.
- 881.** El Parlament s'ha de convertir en un espai de debat i decisió política sobre la Unió Europea. Cal que la Comissió d'Acció Exterior i de la Unió Europea debati sobre política europea –sobre els programes de treball de la Comissió Europea, les Presidències de torn del Consell, els principals debats del Parlament, etc.-. Cal, així mateix, celebrar de forma regular sessions plenàries al Parlament sobre el desenvolupament de les polítiques i normatives de la UE a Catalunya.
- 882.** Implicar a fons el Parlament de Catalunya en els debats sobre les posicions i estratègies de **Catalunya al Comitè de les Regions**.

883. Promoure i difondre la llengua catalana com a llengua oficial comunitària i el reconeixement i l'impuls de la cultura catalana com a element integrant de la diversitat cultural i nacional europea.

884. Mantenir la participació en les organitzacions que tenen com a objectiu la potenciació de l'Europa de les regions, com ara **l'Assemblea de Regions d'Europa i la Conferència de Presidents de Parlaments de Regions amb Poder Legislatiu d'Europa**. Cal implicar el Parlament de Catalunya en el debat i la proposta política en relació amb les orientacions i accions d'aquestes organitzacions.

Cap a una política exterior de Catalunya forta. Reforçar el multilateralisme.

L'Estatut diu que "la Generalitat ha de participar en els organismes internacionals competents en matèries d'interès rellevant per a Catalunya". En la línia del que preveu el Pla de l'Acció Exterior 2010-2015, cal que el Govern de Catalunya desenvolupi els **instruments necessaris per facilitar la relació amb els organismes multilaterals més rellevants per a Catalunya** i les competències de la Generalitat, així com que s'adapti als seus procediments.

885. Reforçar els mecanismes que permetin a Catalunya participar de les cimeres i conferències internacionals més rellevants. Cal continuar participant en les xarxes de governs subestats que reivindiquen un lloc en la governança global, com ara NRG4SD (Xarxa de Governos Regionals pel Desenvolupament Sostenible).

886. Enfortir la xarxa de delegacions de la Generalitat a l'exterior i millorar-ne i professionalitzar-ne el funcionament. Cal professionalitzar la direcció de les delegacions per tal de dotar-les de la capacitat tècnica i el prestigi polític que requereixen. Així mateix, el Govern ha d'adoptar un sistema que li permeti dotar les delegacions i oficines sectorials amb personal especialitzat i que compti amb la formació necessària per desenvolupar les seves funcions.

887. La Unió per la Mediterrània (UpM), que té la seu del Secretariat al Palau de Pedralbes de Barcelona, ha de continuar sent una prioritat del Govern de Catalunya. La capitalitat euromediterrània de Barcelona i la creació d'un espai de cooperació i integració a la Mediterrània basat en l'Estat de dret, els drets humans, la justícia i el desenvolupament sostenible han de ser per a la Generalitat i la societat catalana un projecte estratègic. Cal promoure la implicació del país, les administracions públiques i la ciutadania en els projectes de la UpM i d'altres que fomentin els valors de la cooperació euromediterrània.

888. Realitzar una aportació específica al Procés de Barcelona: la promoció d'un espai de reflexió i diàleg que, amb la implicació d'actors

de tota mena, faciliti el funcionament dels mecanismes de cooperació euromediterrània i la creació d'un estat d'opinió en les organitzacions de la societat civil. L'Assemblea Regional i Local Euromediterrània (ARLEM) i el paper de lideratge que hi pot jugar Catalunya ofereixen el potencial per crear un espai d'ampli debat i intercanvi euromediterrani.

889. Com indica el Pla de l'Acció Exterior del Govern de Catalunya 2010-2015, **cal incentivar l'establiment a Barcelona de representacions dels països que formen part de la UpM**, a fi i efecte de crear sinergies i impulsar projectes comuns amb els països de la ribera del sud de la Mediterrània.

890. Catalunya ha de continuar compromesa amb la construcció d'un espai de cooperació i integració transfronterera al sud d'Europa, prioritzant els projectes vinculats a la mobilitat sostenible, la protecció del medi ambient, l'economia verda i la recerca i el desenvolupament. L'euroregió Pirineus-Mediterrània és una eina important en aquesta línia.

BLOC 4. Per una Catalunya radicalment democràtica, amb més participació ciutadana i seguretat per a tothom.

Eix de qualitat democràtica.

1. Introducció. Per una democràcia de qualitat.

La democràcia no passa pel seu millor estat de salut. En els darrers anys estem assistint a un creixent allunyament de la ciutadania en relació amb les institucions polítiques, els partits i líders i representants, peces clau del funcionament del sistema democràtic. **La política pateix un desprestigi considerable. Així ho evidencia l'augment de l'abstenció electoral, però també diferents enquestes sobre l'interès i la confiança en la política. Són símptomes que alguna cosa no funciona bé.**

Aquest no és un problema exclusiu de Catalunya, ni molt menys. Existeix una creixent desconfiança força generalitzada a d'altres països del nostre entorn que respon a múltiples factors.

Un d'aquests, sens dubte, és el fenomen de la globalització econòmica, que allunya les decisions importants de la influència de la gent. A això s'hi suma el descontentament que provoca la crisi econòmica, davant de la qual molts governs estan demostrant poca exigència amb els poderosos i poca

suficient per garantir la llibertat de pensament que abasta totes les conviccions filosòfiques. **La pluralitat no es pot reduir a una multiconfessionalitat segregadora.**

La laïcitat garanteix poder viure amb coherència totes les opcions de vida.

1114. La manera de viure els afectes, les relacions personals, els diferents models de família o les opcions sexuals de cadascú no poden estar condicionada per cap mena d'integrisme religiós que pretengui imposar les normes religioses per sobre de les lleis civils. **És necessari fer conèixer aquests drets a tothom, laics i clergues, i promoure el seu respecte amb campanyes públiques.**

Una bona mort és la coherència de la vida aplicada a la mort.

1115. Cal impulsar una llei que garanteixi la dignitat i la llibertat de les persones en el moment de la mort, que despenalitzi l'eutanàsia i el suïcidi assistit. El desig d'una bona mort no pressuposa una sola concepció d'aquest fet, sinó que, com que les opcions de vida són diverses, també ho poden ser les de la mort.

1116. Cal adequar tanatoris i cementiris per a la celebració digna de cerimònies civils o religioses de totes les creences.

La laïcitat no és únicament neutralitat religiosa de l'Estat i dels poders públics. La laïcitat suposa ser actiu/combatiu amb totes les creences o formes de pensament contràries a les lleis democràticament aprovades. És una manera activa d'entendre la convivència pacífica entre iguals.

Eix de pau, cooperació al desenvolupament i drets humans.

1. Introducció.

1.1. Cooperació i Desenvolupament.

La crisi econòmica i financera que estem vivint a escala europea també ha tingut greus efectes en els països empobrits que, sense ser els causants de la crisi, han patit de manera molt dura les conseqüències d'aquesta.

Una mostra de les connexions i dels efectes col·laterals de la crisi del sector financer va ser la pujada dels preus dels cereals que va desencadenar el 2009 i que va augmentar les crisis alimentàries. Fons especulatius que fugien de la crisi del sector hipotecari nord-americà van trobar refugi en la compra

massiva de collites de cereals amb fins especulatiu, fent augmentar de manera molt significativa el preu dels aliments.

1.2. Pau i Drets Humans.

La promoció de la Pau i dels Drets Humans és constituent de polítiques públiques noves que des de sectors conservadors es considera que haurien de ser implementades de forma exclusiva per la societat civil. Sempre hem cregut en la gran vàlua de la societat civil organitzada, i precisament per això hem intentat traslladar els seus interessos i les seves preocupacions a l'acció pública de la Generalitat. I ho hem fet des del consens i la consciència que l'Administració no ha d'actuar substituint el dinamisme de les ONG i els moviments socials. Tanmateix, això no és obstacle per tal que des del Govern es demostrï un compromís amb els drets humans i una voluntat de lluita contra la guerra com a instrument per resoldre els conflictes.

En els darrers anys, i molt especialment en la darrera legislatura, la Generalitat ha fet un gran pas endavant des d'un punt de vista normatiu en la promoció de la pau i dels drets humans: la Llei de foment de la pau (2003), l'article 51 de l'Estatut d'Autonomia establint que la Generalitat "*ha de promoure la cultura de la pau i accions de foment de la pau al món*" i, més recentment, la Llei de creació de l'Institut Català Internacional per la Pau (2007).

Han estat aquestes algunes de les empremtes d'ICV-EUiA en el si de la Generalitat, que en aquests àmbits de forma sintètica resumim:

2. Balanç de Govern 2006-2010.

2.1. Cooperació i Desenvolupament.

Aquest context de crisi econòmica global fa més necessari el compromís de Catalunya amb la cooperació. Malgrat que les persones que viuen en situació de pobresa o que passen gana al món van augmentar de manera significativa l'any 2009, arribant a 1.020 milions de persones, els recursos destinats a cooperació a escala internacional i a l'Estat espanyol estan disminuint.

L'arribada del Govern d'esquerres a Catalunya va suposar un pas endavant tant de recursos econòmics com qualitativament pel que fa al compromís de les polítiques públiques de cooperació, seguint l'estela que havien marcat la societat civil i els moviments socials.

El Govern de Catalunya va destinar el 2004 un 0,25% dels tributs propis a l'ajut oficial al desenvolupament, un percentatge que ha anat augmentant fins al 0,39% de l'any 2008. Si l'any 2003 es van destinar 25 milions d'euros a l'AOD, el 2010 s'han assolit els 65 milions d'euros. Per tant, un creixement del 260% durant el Govern d'esquerres.

També cal destacar de manera positiva l'esforç que ha fet la cooperació catalana per contribuir a organismes multilaterals no financers, especialment als organismes dins del sistema de Nacions Unides que contribueixen de manera decisiva a concentrar i millorar l'eficàcia de l'AOD.

Així, mentre que l'any 2004 només el 2,4% de l'AOD catalana es destinava a organismes multilaterals, l'any 2008 es va arribar al 12,5%. Cal destacar que més del 50% de l'ajuda destinada a organismes multilaterals es concentra en el PNUD, el Fons mundial contra la SIDA, la malària i la tuberculosi, UNIFEM i UNICEF. Aquest fort creixement ha generat, en ocasions, desequilibris en la distribució dels recursos. És per això que cal reorientar part de la cooperació destinada a organismes internacionals, especialment tota aquella que generi deute i es faci mitjançant organismes financers internacionals.

És cert que el context de crisi econòmica ha afectat la cooperació catalana i que també ha obligat a adaptar l'escenari econòmic que preveia el Pla director 2007-2010. El Pla director de cooperació 2007-2010 preveia assolir la fita del 0,7% dels tributs propis de la Generalitat l'any 2012.

Malgrat això, a diferència de l'AOD que destina el Govern espanyol, la qual ha disminuït en 800 milions d'euros el 2010 després del pla d'ajust impulsat pel Govern Zapatero, el **Govern d'esquerres no ha retallat la partida d'AOD.**

L'aprovació del Pla director de cooperació 2007-2010 ha permès un salt en la qualitat i l'eficàcia de l'ajuda, avançant en el compromís dels governs donants sobre el Consens Europeu sobre Desenvolupament de la Comissió Europea el 2005. El Pla director 2007-2010 ha servit per concentrar els esforços geogràficament i també de manera sectorial, distribuint l'AOD catalana en tres línies estratègiques: desenvolupament (70-75% dels recursos), Acció Humanitària (7-10% dels recursos) i educació i capacitats (17-20% dels recursos).

Finalment, el 2010 ha servit per aprovar el Pla director de cooperació 2011-2014 que ha de ser l'eina per tal d'aprofundir en la coherència de la cooperació catalana tant a escala interior com exterior, donant continuïtat a la tasca iniciada l'any 2003.

Alhora, l'escenari econòmic del Pla director 2011-2014 fixa com a objectiu l'assoliment definitiu del 0,7% destinat a cooperació l'any 2015. Tot i aquest balanç clarament positiu, en algunes ocasions ha mancat lideratge per dotar de més impuls i coherència les polítiques de cooperació catalanes. Dos exemples clars d'aquesta necessitat de major lideratge han estat la proposta d'incloure una partida d'AOD a crèdit en els pressupostos de l'any 2008, que va ser finalment retirada per la pressió de la Federació Catalana d'ONG i que no comptava amb el suport d'ICV-EUiA. Un segon exemple es va donar en la negociació dels pressupostos de l'any 2010, on va caldre una esmena presentada pel grup parlamentari d'ICV-EUiA i que finalment va ser consensuada amb tots els grups per evitar una reducció del pressupost destinat a cooperació.

També cal destacar la tasca duta a terme per ICV-EUiA al Congrés i al Senat amb l'objectiu que les ONG catalanes també puguin rebre l'aportació corresponent a la casella d'acció social de la declaració de l'IRPF.

Finalment, aquest legislatura ICV-EUiA també ha mantingut el compromís amb les mobilitzacions en suport del poble palestí, especialment després dels bombardejos de la Franja de Gaza i de l'atac a la Flotilla Free Gaza; el compromís amb el poble sahrauí, per exemple durant la vaga de fam d'Aminatu Haidar o durant la celebració de l'EUCOCO (Conferència europea de solidaritat amb el poble saharauí) a Barcelona, on el conseller d'Interior va ser l'únic membre del Govern que va rebre el president de la República Sahrauí. Finalment, des d'ICV-EUiA hem mantingut la nostra presència i vinculació a la Plataforma Aturem la Guerra, participant en diferents actes i campanyes, per exemple l'organitzada en contra de l'OTAN.

2.2. Pau i Drets Humans.

Relacions amb el món associatiu.

L'Oficina de Promoció de la Pau i els Drets Humans ha realitzat diferents convocatòries de subvencions de foment de la pau i de promoció dels drets humans. No ha estat aquesta l'única fórmula de suport a la societat civil organitzada; l'Oficina ha desenvolupat diverses formes de suport al món associatiu, portant a terme treball en xarxa amb les entitats, recolzant-ne la participació en activitats internacionals, fòrums, etc.

Instauració de nous programes públics de defensa dels Drets Humans.

La creació del programa de defensors de drets humans, que acull activistes que havien estat amenaçats als seus països.

Aprovació al Parlament de Catalunya del mecanisme català de prevenció de la tortura, en el marc de la Llei del Síndic de Greuges, sent la primera comunitat autònoma en aprovar-lo i avançant-se a l'aprovació de l'Estat. L'òrgan que assumeix la competència de coordinar i aplicar el mecanisme és el Síndic de Greuges per tal de garantir la independència respecte a l'Administració. Aquest mecanisme s'ha introduït a partir d'un procés participatiu amb les ONG i els moviments socials de lluita en contra de la tortura.

Relacions Institucionals.

Les relacions institucionals amb els ajuntaments, les altres comunitats autònomes, la mateixa Administració de l'Estat (Afers Exteriors, Justícia, etc.) i les institucions internacionals governamentals o estatals (Sistema de Nacions Unides, institucions europees, etc.) són una tasca de govern, sobretot en aquest moment en què hi ha una certa obertura cap a les estructures subestatals de govern i la presa de consciència que cada vegada

tenen major importància.

Foment de la pau.

No hi ha cap dubte que la creació i posada en marxa de l'Institut Català Internacional per la Pau (ICIP) és l'actuació més destacada del Govern de la Generalitat en aquest àmbit al llarg de la darrera legislatura.

Cal remarcar que aquesta actuació, contràriament al que ha succeït amb d'altres iniciatives públiques de foment de la pau, ha estat un procés fruit del debat i consens i que ha tingut com a conseqüència el naixement d'un ens que vol aixoplugar i enfortir el teixit associatiu català.

El cert és que l'ICIP, amb pràcticament menys de dos anys de vida, s'ha convertit ja en un referent institucional al món i l'únic de l'estat espanyol.

Fa uns anys, la guerra infame de l'Iraq va evidenciar l'aïllament del Partit Popular en estratègia política exterior, i el consens de la resta de forces, tot i que amb matisos, en contra d'aquesta guerra. Tanmateix, aquest consens davant de la injustícia i les guerres internacionals no ha durat gaire. Des d'ICV-EUiA ens hem manifestat sempre en contra de totes les guerres, malgrat que en ocasions hàgim rebut les crítiques aprofitades d'alguns partits i mitjans de comunicació. **Cal destacar que avui només ICV-EUiA ha votat sempre demanant la retirada de les tropes espanyoles de l'Afganistan.**

Aquest compromís ferm, tot i les crítiques rebudes, s'ha evidenciat de diverses maneres. Com a coalició hem estat sempre present a les plataformes unitàries de pau i contra la guerra, participem i donem suport a les iniciatives de pau de la societat civil, com ara el Tribunal Russell a Barcelona.

Des del Govern de la Generalitat, a més d'impulsar la creació de l'Oficina de Promoció de la Pau i dels Drets Humans, hem donat suport a estudis que denunciïn les relacions militars entre Espanya i Israel.

3. Objectius estratègics.

3.1. Cooperació i Desenvolupament.

A) Coherència.

Uns dels objectius fonamentals de la cooperació del segle XXI ha de ser la recerca de la coherència en les polítiques públiques que els governs impulsen amb la seva acció política, no només centrada en l'Ajuda Oficial al Desenvolupament, sinó també en l'acció exterior. Cal desterrar pràctiques que alguns autors han anomenat com d'anticooperació, que fan que l'impacte de

les polítiques impulsades pels governs del Nord, tant a escala interna com internacional, superin amb escreix l'impacte de l'AOD.

No té sentit destinar importants recursos de l'AOD catalana a països com Palestina o el Sàhara Occidental si després no s'actua de manera coherent en d'altres camps com les relacions exteriors o els acords comercials amb els països que vulneren de manera reiterada els drets dels pobles palestí o sahrauí.

Malgrat que avui qui lidera de manera clara la cooperació catalana és l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i que cal seguir avançant en aquest sentit, cal millorar la coordinació entre aquesta i els diferents departaments per tal de dotar de major eficàcia i coherència a totes les accions impulsades des de la Generalitat.

En aquest sentit, cal destacar de manera positiva que el Departament de Medi Ambient i Habitatge ha estat el primer departament de la Generalitat que ha impulsat un pla director en coordinació amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

C) Recursos.

Malgrat la situació de crisi econòmica i la consegüent reducció d'ingressos de la Generalitat, Catalunya ha de mantenir ferm l'objectiu d'arribar al 0,7% destinat a cooperació, en funció del mètode de càlcul establert en el Pla director de cooperació 2011-2014.

Alhora, en valors absoluts no s'ha de produir en cap cas un retrocés en els recursos destinats per la Generalitat.

En termes d'ocupació, és important també destacar que el sector de les ONG dóna feina de manera directa a unes 8.000 persones, moltes de les quals poden patir de forma molt directa l'impacte de la crisi per culpa de les retallades del Govern de l'Estat.

C) Gènere.

Introduir en les agendes polítiques l'apoderament de les dones, l'equitat de gènere i la transversalització en les polítiques de gènere ha de ser una prioritat per una força feminista com ICV-EUiA.

La igualtat d'oportunitats, la defensa explícita dels drets humans de les dones i la demanda d'aplicar en tots els casos les recomanacions que sorgeixen de Nacions Unides (CEDAW, ODM) etc, ha de ser impulsat des de Catalunya, on las xarxes de dones i les relacions amb el moviment feministes i altres partits polítics tenen una història consolidada.

El Govern d'esquerres ha avançat en aquest aspecte, els últims Plans Director de Cooperació declaren explícitament com a marc de referència l'enfocament "Gènere en el Desenvolupament"

Hem de ser conscients que la lluita per la igualtat d'oportunitats, per l'equitat i per l'apoderament de les dones, és un tema transversal que actua en tots els àmbits de la cooperació, la solidaritat, la pau i els drets humans.

En els darrers anys, les polítiques de cooperació catalanes han situat com una prioritat la perspectiva de gènere en els seus programes. Cal donar continuïtat a aquesta tasca tot recolzant les iniciatives que tendeixin a aconseguir la igualtat social de les dones i el desenvolupament d'iniciatives productives encapçalades per les dones a través de diversos programes. L'experiència està demostrant que una de les millors maneres d'invertir en el desenvolupament és invertir en l'empoderament de les dones.

D) Sobirania alimentària.

La crisi econòmica ha afectat de manera directa el sector agrícola, tant a escala catalana com global. Alhora, també aquesta crisi financera ha agreujat la crisi alimentària que ja patia una part important de la població del planeta, i ha convertit l'aliment en una mercaderia més subjecta a l'especulació dels mercats financers.

La sobirania alimentària té com a principi atorgar el dret de definir les polítiques agrícoles als pobles a partir de les necessitats de la població i de la preservació del medi ambient, i no en funció de les regles del comerç internacional.

Des de la cooperació catalana, cal treballar per enfortir els mecanismes i els processos que permetin, tant localment com internacionalment, regular la producció i la distribució d'aliments tenint en compte tots els actors de la cadena alimentària, escurçar la cadena entre productors i consumidors, fomentar la producció local i reduir les importacions d'aliments i preservar el medi ambient, eliminant la producció de transgènics.

E) Organismes multilaterals.

La Generalitat de Catalunya ha de seguir apostant per incrementar l'AOD que es destina a organismes multilaterals. Al mateix temps, ha de prioritzar els organismes multilaterals no financers, generalment vinculats a Nacions Unides, en lloc dels organismes multilaterals financers que estan vinculats a l'estructura del Banc Mundial i del Fons Monetari Internacional.

Canalitzar l'AOD a través d'organismes multilaterals ha de permetre concentrar l'ajuda, guanyar en coordinació d'accions i programes i augmentar l'eficàcia de l'ajuda. Així mateix, això fa que els recursos econòmics destinats

a cooperació al desenvolupament siguin menys dependents dels interessos particulars de cada govern.

Cal definir una estratègia de política multilateral de cooperació al desenvolupament que permeti una planificació dels recursos destinats a aquests organismes.

F) Ajuda no retornable.

Avui, el deute extern és un dels principals problemes que tenen els països empobrits per al seu desenvolupament. En molts casos, els estats han utilitzat com a instruments d'AOD l'ajuda condicionada a la compra de béns i recursos naturals del país donant o ajuda a crèdit, retornable amb interessos. Aquests instruments contribueixen a augmentar el deute que, en molts casos, és il·legítim.

L'AOD catalana ha de mantenir la seva naturalesa actual, sent una ajuda no reemborsable i no condicionada. En aquest sentit, la Generalitat ha de descartar l'ús del crèdit com a instrument de l'AOD.

F) Sensibilització.

Hem de ser conscients que només amb la cooperació no es podran resoldre les desigualtats entre el Nord i el Sud. Si volem treballar per la coherència de les polítiques de cooperació i la resta de polítiques públiques i acabar amb pràctiques d'anticooperació que tenen impactes negatius als països empobrits, cal garantir la implicació de la Generalitat i del Parlament de Catalunya en la promoció de l'educació per la pau, pels drets humans i per al desenvolupament humà sostenible des d'una perspectiva integrada, així com el suport a iniciatives mundials i europees.

3. 2. Pau i Drets Humans.

A) Acció Exterior.

El Pla de l'Acció Exterior del Govern estableix que Catalunya ha de jugar un rol en la construcció de la pau i en la transformació i la prevenció de conflictes a escala internacional així com també en la defensa dels drets humans. Aquest és un important pas endavant; tanmateix, aquest àmbit d'actuació no esdevé la prioritat de l'acció exterior.

Catalunya ha de saber abocar la seva identitat en les relacions internacionals. Catalunya no és un estat, i això pot comportar diferents conseqüències i, d'entre aquestes, algun avantatge. **La promoció de la pau i els drets humans pot fer de Catalunya un referent.** Això implica una important planificació i coordinació del que és l'acció exterior, només possible mitjançant una acció coordinada del conjunt de l'Administració.

B) La transversalització de la promoció de la Pau i els Drets Humans.

Un dels elements més valorats pel món associatiu és la voluntat de transversalitzar el foment dels drets humans, treballar per assolir una més gran coordinació i coherència. Per tal d'assegurar aquesta coherència política, és necessari:

- Una unitat específica amb l'objectiu de la coordinació i la transversalització d'aquests valors i d'aquestes polítiques.
- Una responsabilitat política al més alt nivell. Tal com ha succeït en aquesta legislatura amb el Departament d'Interior, Relacions Institucionals i Participació, si hi ha un conseller que defensi el foment de la pau i els drets humans, és més possible la seva transversalització.
- És fonamental aprofundir en el compromís de la Generalitat en la promoció del desenvolupament, la pau i els drets humans i que aquests no siguin tan sols objectius de les respectives unitats, sinó de tot el conjunt de l'Administració.

C) Territorialització.

Establertes ja les bases de l'actuació institucional en el marc de la promoció de la pau i dels drets humans de la Generalitat de Catalunya, ara cal enfortir aquesta acció i assegurar que no sigui tant sols circumscrita a la província de Barcelona, i més concretament a la capital.

4. Propostes d'ICV-EUiA.

- 1117. Assolir el 0,7% per a ajuda oficial al desenvolupament**, a través de l'escenari econòmic i la forma de càlcul del Pla director de cooperació 2011-2014.
- 1118. El 100% de l'ajuda de la Generalitat ha de ser no retornable i no lligada a l'exportació de béns i recursos del país.** La Generalitat es comprometrà a no utilitzar el crèdit com a instrument de cooperació. Modificar la Llei de cooperació internacional de la Generalitat de Catalunya per tal que no es permeti la utilització de crèdits concessius com a AOD.
- 1119.** Augmentar el percentatge dels recursos destinats a sensibilització i educació al desenvolupament a Catalunya.
- 1120. Reforçar la col·laboració entre els organismes públics implicats en les polítiques públiques de cooperació, pau i drets**

humans. Per exemple, cal redefinir les funcions del Consell Català de Foment de la Pau com a organisme de participació i debat, de trobada entre els món institucional i acadèmic i la societat civil, i cal relacionar-lo amb l'organisme institucional competent en pau.

1121. Enfortir el reconeixent de la Confederació d'ONG per la Pau, els Drets Humans i el Desenvolupament com a entitat representativa del sector a efectes de la relació i interlocució amb la Generalitat i el Parlament de Catalunya.

1122. Reforçar l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament com a organisme de gestió de la política de cooperació del Govern de la Generalitat. És per això que proposem:

- Millorar la gestió de l'AOD de Catalunya, tot limitant la burocratització del cicle del projecte.
- Mantenir un equilibri entre la cooperació directa del Govern de Catalunya i la cooperació gestionada per les entitats mitjançant les convocatòries públiques.
- Establir una transparència total en la difusió dels estudis i les avaluacions que es fan des de la cooperació de la Generalitat de Catalunya.

1123. Sobirania Alimentària. Menjadors escolars amb productes ecològics i d'agricultura catalana.

1124. Condicionar les relacions exteriors de Catalunya i els acords comercials amb d'altres països al compliment dels drets humans. La Generalitat no signarà acords comercials amb aquells països que no respectin els drets humans i utilitzin la guerra com a instrument per a la resolució de conflictes. Alhora, tampoc no establirà acords comercials amb aquelles empreses que no respectin els drets humans i aprofitin les situacions de conflicte per treure'n beneficis.

1125. Impulsar la Banca Ètica a Catalunya. L'1% dels recursos gestionats per la Generalitat operaran en Banca Ètica

1126. Anul·lació dels acords bilaterals Catalunya-Israel fins que aquest Estat no demostrï un autèntic compromís amb la promoció dels drets humans, i petició al Govern d'Espanya per a que defensi a Brussel·les l'anul·lació dels acords entre la Unió Europea i Israel.

1127. L'establiment d'una estratègia de política multilateral de cooperació al desenvolupament per garantir un control i seguiment dels recursos que s'han destinat a aquests organismes.

1128. Mantenir polítiques públiques específiques dedicades al foment i la promoció de la pau i els drets humans, amb els eixos d'actuació

esmentats i amb l'encàrrec específic d'**elaborar un pla nacional de drets humans** amb la participació de tots els actors implicats (les administracions, el món acadèmic, les organitzacions socials).

- 1129. Lluitar contra els femicidis arreu del món.** Instar la Unió Europea (UE) a trencar el silenci, acabar amb la impunitat i demanar responsabilitat internacional davant de la xacra que suposen els assassinats de dones (esment especial als assassinats de dones a l'Amèrica Llatina –Maras, Campo Algodonero, etc.–, a l'Àfrica –ús de la violència sexual vers les dones com a arma de guerra– i lapidacions en alguns països del món islàmic com els casos flagrants de l'Iran i l'Afganistan.
- 1130. Garantir que les polítiques de cooperació al desenvolupament, drets humans i pau constitueixin els vectors principals de la política d'acció exterior de la Generalitat de Catalunya,** i que, per tant, no tinguin una categoria de rang inferior en relació amb les relacions econòmiques, culturals o de projecció internacional del nostre país. En aquest sentit, s'establiran condicionalitats democràtiques i de promoció dels drets humans en el marc de la cooperació oficial amb organismes públics del Sud.
- 1131. Establiment d'acords amb les Nacions Unides i d'altres organitzacions internacionals** per tal d'impulsar el perfil de promoció de la pau i dels drets humans de Catalunya.
- 1132.** Augmentar la participació de la Generalitat de Catalunya en organismes internacionals en l'àmbit dels drets humans i de promoció de la pau.
- 1133.** Desenvolupar un paper actiu per part de la Generalitat de Catalunya en relació amb els tractats internacionals de drets humans firmats per l'Estat espanyol.
- 1134. Treballar per tal de poder aplicar a les despeses de la Generalitat criteris de comerç just, promoció dels drets humans i defensa de la pau.** És necessari posar en pràctica l'estudi sobre l'aplicació de criteris de drets humans en la contractació pública i avançar en la coherència en matèria de contractació de béns i serveis.
- 1135. Creació d'un Servei Civil Català no violent per la Pau** en concertació amb les entitats, de tal manera que Catalunya pugui comptar amb una capacitat activa en la construcció de pau i la transformació i prevenció de conflictes.
- 1136.** Impulsar l'aprovació per part de Nacions Unides de la Declaració de Barcelona pel Dret Humà a la Pau.
- 1137. Reconeixement explícit i inclusiu del concepte de l'Educació pel Desenvolupament,** l'educació en els drets humans i l'educació per

la pau com a part indissoluble de tota la política pública catalana, entesa com a procés per difondre el coneixement dels drets i per a la capacitació de ciutadania conscient, crítica, compromesa i activa en la transformació de relacions desiguals i injustes.

- 1138.** El Govern i el Parlament han d'expressar el sentit de la societat catalana i demandar a les instàncies estatals i internacionals **la reducció de la despesa militar, i acabar amb la participació espanyola en la guerra de l'Afganistan** tot retirant les tropes i evitant el suport logístic des del nostre territori a exèrcits en guerra, com ho és l'atracament dels vaixells de la VI flota dels EUA al port de Tarragona.
- 1139.** Rebutjar la instal·lació o permanència a Catalunya d'indústries i processos productius vinculats amb el cicle armamentista i militar.
- 1140. Els espais de formació i lleure** (centres educatius, festes, fires, salons de la infància i ensenyament, etc.) han de ser espais preservats de la propaganda i l'apologia militarista. Demanem que el Govern i el Parlament català vetllin per evitar la presència de l'exèrcit a aquests espais i entorns.
- 1141. Inclusió de les recomanacions de la Plataforma d'Acció que van sortir de la conferència Beijing+15 per a la promoció de la igualtat entre homes i dones** en els programes electorals i les agendes polítiques, així com un compromís per a la concreció i implementació de les Directrius de l'ACCD per a l'equitat entre homes i dones, i que aquestes directrius quedin incloses en els plans directors (per aconseguir que el compromís polític cap a l'equitat de gènere es tradueixi en objectius clars, mesurables, d'obligat compliment i adequadament pressupostats, plantejant indicadors per mesurar el avanços, els resultats esperats i l'impacta de gènere en les polítiques de cooperació al desenvolupament, els drets humans de les dones i la pau).
- 1142.** Elaboració, de forma participada per part de les entitats del sector i del conjunt de la societat civil, d'un pla nacional de drets humans.

Programes transversals

Per una societat 50/50.